

Uz sākumlapu>Ģimenes lietas un mantojums>Laulības un reģistrētu partnerību mantiskās sekas>Laulāto mantiskās attiecības Laulāto mantiskās attiecības

Portugāle

1 Vai šajā dalībvalstī laulāto mantiskās attiecības ir reglamentētas tiesību aktos? Kas tajos ir noteikts?

Jā. Laulātie parasti var brīvi izvēlēties mantisko attiecību regulējumu, noslēdzot laulības līgumu, ko dēvē par pirmslaulības līgumu (*convenção antenupcial*) un kas paredzēts Portugāles Civillkodeksa (*Código Civil*) 1698. pantā.

Tomēr, ja laulātie neizvēlas mantisko attiecību regulējumu, kā arī noteiktos gadījumos, kad pirmslaulības līgums nav spēkā, piemērojama likumiskais laulāto mantisko attiecību regulējums ir pēc laulības noslēgšanas iegūtās mantas kopība saskaņā ar Civillkodeksa 1717. un 1721. pantu.

Šādā gadījumā Civillkodeksa 1721.–1731. pantā ir noteikts, kurš īpašums pieder abiem laulātajiem kopā un kurš īpašums pieder katram laulātajam atsevišķi. Izņēmuma gadījumos un, ievērojot Civillkodeksa 1720. panta nosacījumus, obligātais regulējums ir mantas šķirtības regulējums.

2 Kā laulātie var izveidot savas mantiskās attiecības? Kādas šajā gadījumā ir oficiālās prasības?

Laulātie var noteikt mantisko attiecību regulējumu, noslēdzot pirmslaulības līgumu, kurā viņi var izvēlēties vienu no trim Civillkodeksā noteiktajiem mantisko attiecību regulējumiem, vai vienojoties par atšķirīgu regulējumu piemērojamo tiesību aktu ietvaros (Civillkodeksa 1698. pants).

Trīs Civillkodeksā noteiktie mantisko attiecību regulējumi ir šādi:

pēc laulības noslēgšanas iegūtās mantas kopība (*regime da comunhão de adquiridos* — Civillkodeksa 1721.–1731. pants);

visas mantas kopība (*regime da comunhão geral de bens* — Civillkodeksa 1732.–1734. pants);

mantas šķirtība (*regime da separação de bens* — Civillkodeksa 1735. pants).

Kā norādīts iepriekš, laulātie var vienojties par atšķirīgu regulējumu piemērojamo tiesību aktu ietvaros. Tas attiecas uz gadījumu, kad laulāto mantisko attiecību regulējums ir pēc laulības noslēgšanas iegūtās mantas kopība, bet laulātie pirmslaulības līgumā vienojas, ka konkrēts nekustamais īpašums, ko pirms laulības iegādājies viens no laulātajiem (piemēram, ģimenes mājoklis), pēc laulības noslēgšanas kļūs par kopīpašumu, jo laulātie abi vēlas būt atbildīgi par aizņēmumu, kura rezultātā īpašums ir apgrūtināts ar hipotēku.

Formālās prasības nosaka, ka pirmslaulības līgums ir jāsaģatavo pie notāra kā autentisks dokuments (publisks akts) vai pie reģistra amatpersonas kā deklarācija (Civillkodeksa 1710. pants un Civilstāvokļa aktu reģistra kodeksa (*Código do Registo Civil*) 189.–191. pants).

Parasti pirmslaulības līgums vienmēr jānoslēdz pirms laulības. Saskaņā ar Civillkodeksa 1714. pantu pirmslaulības līgumu un laulāto mantisko attiecību regulējumu pēc laulības noslēgšanas mainīt nevar, izņemot, ja Civillkodeksa 1715. pantā ir noteikts citādi.

Pirmslaulības līgumiem piemērojamās tiesību normas ir ietvertas Civillkodeksa IV sējuma II daļas IX nodaļas III iedaļā (1698.–1716. pants).

Tiesību normas, ko piemēro dāvinājumiem laulātajiem un dāvinājumiem starp laulātajiem, ir ietvertas Civillkodeksa IV sējuma II daļas X nodaļas I un II iedaļā (1753.–1766. pants).

3 Vai pastāv ierobežojumi laulāto mantisko attiecību izveides brīvībai?

Ir divi gadījumi, kas noteikti Civillkodeksa 1720. pantā, kad obligātais regulējums ir mantas šķirtība: kad laulība tiek noslēgta, neveicot pirms laulības noslēgšanas izpildāmās procedūras, un kad laulāto vecums ir 60 vai vairāk gadu.

Visos citos gadījumos laulātie var brīvi izvēlēties regulējumu piemērojamo tiesību aktu ietvaros.

4 Kādas ir laulības šķiršanas, atšķiršanas vai laulāto mantisko attiecību anulēšanas juridiskās sekas?

Atbilstoši Civillkodeksa 1688. pantam laulāto attiecības izbeidzas ar laulības šķiršanas vai atzīšanas par neesošu brīdī, neskarot noteikumus par uzturīdzekļiem. Laulāto atšķiršana nenozīmē laulības izbeigšanu, tomēr tiesiskās sekas ir ļoti līdzīgas kā laulības šķiršanas gadījumā, kā izklāstīts turpmāk. Attiecībā uz mantas sadali un parādu apmaksu Civillkodeksa 1689. pantā ir noteikts, ka tad, kad laulāto mantiskās attiecības ir izbeigušās, laulātie vai viņu attiecīgie mantinieki ir tiesīgi katrs saņemt savu personīgo īpašumu un savu daļu jebkurā kopīgi piederošajā īpašumā. Laulātajam, kuram ir parāds laulāto kopīpašumā, ir jānokārto šis parāds.

Attiecībā uz parādiem vispirms apmaksā kopīgos parādus, izmantojot kopīgi piederošo īpašumu, un tikai pēc tam tiek nokārtoti pārējie parādi. Ja viens laulātais ir parādā otram laulātajam, viņam jāapmaksā attiecīgais parāds no viņa daļas kopīgi piederošajā īpašumā. Ja laulātajiem nav kopīgi piederoša īpašuma, laulātajam parāds jāapmaksā no viņa personīgā īpašuma.

Laulības šķiršanas tiesiskās sekas

Laulības šķiršanas tiesiskās sekas ir noteiktas Civillkodeksa 1788.–1793-A. pantā.

Saskaņā ar vispārējo principu līdz ar laulības šķiršanu laulība tiek izbeigta, un sekas ir tādas pašas kā laulības izbeigšanai laulātā nāves gadījumā.

Attiecībā uz mantošanu Civillkodeksa 2133. pantā noteikts, ka pēc laulības šķiršanas sprieduma pasludināšanas bijušais laulātais zaudē likumīgā mantinieka statusu, pat tad, ja laulības šķiršanas spriedums tiek pasludināts pēc otra laulātā nāves.

Saskaņā ar Portugāles tiesību aktiem laulāto manta parasti tiek sadalīta tikai pēc laulības šķiršanas procesa pabeigšanas, nevis tā laikā. Tomēr, ja laulība tiek šķirta pēc abpusējas vienošanās Civilstāvokļa aktu reģistra nodaļā, laulātie var tūlīt vienojties par to, kā tiks sadalīta laulāto manta Civilstāvokļa aktu reģistra kodeksa 272-A. pants).

Attiecībā uz laulības šķiršanas sekām vispārējais noteikums ir tāds, ka

laulības šķiršana stājas spēkā no dienas, kad laulības šķiršanas spriedums kļūst galīgs.

Laulības šķiršanas mantiskās sekas laulāto attiecībās ir šādas.

Laulības šķiršanai ir atpakaļejošas mantiskās sekas laulāto attiecībās no dienas, kad iesniegta prasība par laulības šķiršanu.

Tomēr, ja to pieprasa kāds no laulātajiem, laulības šķiršanas mantiskās sekas var piemērot ar atpakaļejošu spēku no dienas, kurā laulātie izbeiguši kopdzīvi, ja šis datums ir noteikts tiesvedībā.

Dalot mantu pēc laulības šķiršanas, neviens no laulātajiem nevar saņemt vairāk, nekā tas būtu saņēmis, ja laulība būtu noslēgta atbilstoši pēc laulības noslēgšanas iegūtās mantas kopības regulējumam.

Katrs laulātais zaudē visus ieguvumus, kas saņemti vai jāsaņem laulības rezultātā (piemēram, dāvinājumus starp laulātajiem, trešās personas dāvinājumus pārim sakarā ar laulību). Šādā gadījumā trešā persona, kura veic dāvinājumu, var nolemt, ka ieguvums paliek pāra bērniem.

Laulātajam, kuram nodarīts kaitējums, ir tiesības pieprasīt kompensāciju no otra laulātā, ievērojot vispārējos civiltiesiskās atbildības noteikumus un vēršoties vispārējās piekritības tiesā.

Ja laulības šķiršanas iemesls ir saistīts ar viena laulātā garīga rakstura traucējumiem, laulātajam, kurš iesniedz laulības šķiršanas prasību, ir jāsamaksā otram laulātajam kompensācija par laulības šķiršanas izraisīto morālo kaitējumu. Šī prasība jāiesniedz laulības šķiršanas procedūras laikā.

Katrs laulātais var pieprasīt, lai tiesa piešķir viņam tiesības turpināt tēt laulāto mājokli neatkarīgi no tā, vai tas pieder abiem laulātajiem kopīgi vai otram laulātajam.

Lolojumdzīvnieki tiek uzticēti vienam vai abiem laulātajiem, ņemot vērā abu laulāto un viņu intereses un dzīvnieku labturību.

Laulības šķiršanas mantiskās sekas attiecībās starp laulātajiem un trešām personām ir šādas.

Laulātie laulības šķiršanas mantiskās sekas var vērst pret trešām personām tikai pēc sprieduma reģistrēšanas Civilstāvokļa aktu reģistrā.

Attiecībā uz uzturēšanas pienākumu starp bijušajiem laulātajiem Civilkodeksa 2016. un 2019. pantā ir noteikts, ka:

parasti pēc laulības šķiršanas katram bijušajam laulātajam ir pienākums sevi uzturēt pašam;

katram bijušajam laulātajam ir tiesības uz uzturlīdzekļiem neatkarīgi no tā, vai laulība šķirta pēc abpusējas vienošanās, tomēr tiesības uz uzturlīdzekļiem var noraidīt taisnīguma apsvērumu dēļ;

tiesības uz uzturlīdzekļiem izbeidzas, ja to saņēmējs atkārtoti stājas laulībā, stājas neregistrētās partnerattiecībās vai nepiedienīgas uzvedības dēļ vairs nevar tās izmantot.

Laulāto atšķiršanas sekas

Attiecībā uz laulāto atšķiršanu Civilkodeksa 1794. pantā ir atsauce uz noteikumiem par laulības šķiršanu, kā aprakstīts iepriekš, ar vienu izņēmumu, proti, laulāto atšķiršana nenozīmē laulības izbeigšanu.

Neskaitot šo vienu izņēmumu, atbilstoši Civilkodeksa 1795-A., 2016. un 2013. pantam laulāto atšķiršanas sekas attiecībā uz laulāto mantu, uzturēšanas pienākumu un mantošanu ir tādas pašas kā laulības šķiršanas sekas.

Laulības atzīšanas par neesošu tiesiskās sekas

Ir atšķirība starp laulības atzīšanu par neesošu un neeksistējošu laulību.

Neeksistējošas laulības gadījumā atbilstoši Civilkodeksa 1628.–1630. pantam (piemēram, ja viens vai abi laulātie nav snieguši pilnīgi nekādu laulības solījumu), neeksistējošai laulībai nav nekādu seku.

Ja par neesošu tiek atzīta dzimtsarakstu nodaļā noslēgta laulība atbilstoši Civilkodeksa 1631. pantam (piemēram, ir bijuši juridiski šķēršļi laulības noslēgšanai vai laulības solījums ir bijis kļūda), sekas, ko nosaka Civilkodeksa 1647. pants, ir šādas.

Ja abi laulātie rīkojušies labticīgi, laulība rada sekas viņu starpā un attiecībās ar trešām personām, līdz spriedums par laulības atzīšanu par neesošu kļūst galīgs.

Ja tikai viens no laulātajiem rīkojies labticīgi, tad tikai šis laulātais var gūt labumu no laulības sekām. Turklāt laulātais, kurš rīkojies labticīgi, var atsaukties uz laulības sekām attiecībā pret trešām personām, ar nosacījumu, ka šādas sekas atspoguļo attiecības starp laulātajiem.

Šie noteikumi attiecas uz baznīcā noslēgtas katoļu laulības atzīšanu par neesošu, līdz attiecīgais spriedums tiek reģistrēts Civilstāvokļa aktu reģistrā, ar nosacījumu, ka tāpat tika reģistrēta arī katoļu laulība.

Civilkodeksa 1649. un 1650. pantā ir paredzēti īpaši ar īpašumu saistīti sodi gadījumā, ja laulības noslēgšanā ir iesaistīta nepilngadīga persona vai tā notikusi, neņemot vērā turpmāk minētos juridiskos šķēršļus.

Nepilngadīgo, kurš stājas laulībā, nesaņēmis nepieciešamo atļauju, līdz pilngadības sasniegšanai uzskata par nepilngadīgo tā īpašuma pārvaldības nolūkos, kas viņam piederējis laulības noslēgšanas brīdī un ko viņš iegūst pēc laulības noslēgšanas kā dāvinājumu. Tomēr visus nepieciešamos uzturlīdzekļus viņiem maksās no ienākumiem, kas tiks gūti no šā īpašuma.

Šādu īpašumu līdz brīdim, kad nepilngadīgais kļūst pilngadīgs, pārvalda nepilngadīgā vecāki vai likumīgs pārstāvis, nevis otrs laulātais.

Šādu īpašumu ne laulības laikā, ne pēc tās izbeigšanas nevar izmantot, lai nokārtotu kāda laulātā parādus, kas radušies, pirms nepilngadīgais laulātais ir sasniedzis pilngadību.

Ja netiek ievēroti šķēršļi, kas noteikti Civilkodeksa 1604. panta c) un d) punktā (piemēram, šķēršļi, kas izriet no asinsradniecības), laulātais, kurš izdara pārkāpumu, nevar saņemt nekādu dāvinājumu vai novēlējumu no otra laulātā.

5 Kādas sekas laulāto mantiskajās attiecībās ir viena laulātā nāvei?

Nāves gadījumā laulāto mantiskās attiecības izbeidzas, kā noteikts Civilkodeksa 1788. pantā.

Kopīgi piederošais īpašums ir jāsadala. Mirušā īpašums ietver viņa personīgo īpašumu un — attiecīgā gadījumā — viņa daļu laulātajiem kopīgi piederošajā īpašumā saskaņā ar Civilkodeksa 2024. pantu.

Vispārīgais princips ir tāds, ka pārdzīvojušais laulātais ir likumīgs mantinieks un ir tiesīgs saņemt mantojuma neatņemamo daļu neatkarīgi no tā, vai ir sagatavots testaments (attiecīgi Civilkodeksa 2131. un 2133. pants vai 2158. un 2159. pants).

Turklāt saskaņā ar Civilkodeksa 2103-A. panta noteikumiem, kad īpašums tiek dalīts, pārdzīvojušais laulātais ir tiesīgs prasīt, lai viņam piešķir tiesības izmantot laulāto kopīgo mājokli, tajā esošās mantas un mēbeles. Ja tas pārsniedz pārdzīvojušā laulātā daļu gan mantojuma, gan kopīgi piederošā īpašuma ziņā, pārdzīvojušais laulātais maksā kompensāciju pārējiem mantiniekiem.

Tomēr saskaņā ar Civilkodeksa 1698. pantu un 1700. panta 3. punktu, ja laulāto mantisko attiecību regulējums ir mantas šķirtība, laulātie var atteikties no sava mantinieka statusa pirmslaulības līgumā.

6 Kura iestāde ir kompetenta lemt lietā saistībā ar laulāto mantiskajām attiecībām?

Tiesas, [civilstāvokļa aktu] reģistrācijas iestādes un notāri ir attiecīgi pilnvaroti lemt par jautājumiem saistībā ar laulāto mantu turpmāk minētajās situācijās.

Saskaņā ar Portugāles tiesību aktiem pirmslaulības līgumi un mantisko attiecību regulējumi principā nav maināmi saskaņā ar Civilkodeksa 1714. pantu.

Tātad, ja topošie laulātie vēlas izvēlēties mantisko attiecību regulējumu un atkāpties no likumā noteiktā mantisko attiecību regulējuma, mantisko attiecību regulējumu nosaka pirmslaulības līgumā (Civilkodeksa 1710. pants), ko laulātie noslēdz pirms laulības. Laulības laikā laulātie nedrīkst slēgt vienošanos par mantisko attiecību regulējuma grozīšanu vai izbeigšanu. Izņēmumi no šā principa ir paredzēti Civilkodeksa 1715. pantā (*piem.*, tiesas rīkojums par mantas šķirtību vai laulāto atšķiršanu).

Vienošanos par mantisko attiecību regulējumu nosaka pirmslaulības līgumā (Civilkodeksa 1698. pants), kura noslēgšanā ir jāievēro prasības attiecībā uz tā formu un publiskošanu. Saskaņā ar Civilkodeksa 1710. pantu pirmslaulības līgumam jābūt noslēgtam kā apliecinājumam, ko iesniedz civilstāvokļa aktu reģistrācijas iestādei, vai publiskam aktam, kurš parakstīts pie notāra, pretējā gadījumā tam nav juridiska spēka. Lai pirmslaulības līgumam būtu juridisks spēks pret trešām personām, tam jābūt reģistrētam saskaņā ar Civilkodeksa 1711. panta 1. punktu. Šim nolūkam laulāto mantiniekus un citas personas, kas iesaistītas pirmslaulības līgumā, neuzskata par trešām personām. Līguma reģistrācija neaizstāj nepieciešamību reģistrēt nekustamo īpašumu reģistrā līgumā ietvertos faktus, kas obligāti reģistrējami reģistrā. Tāpat ir jāievēro noteikti termiņi: pirmslaulības līgumam jābūt parakstītam pirms laulībām, taču laikposms starp līguma parakstīšanas dienu un laulības noslēgšanas dienu nedrīkst pārsniegt vienu gadu, pretēja gadījumā līgums izbeidzas saskaņā ar Civilkodeksa 1716. pantu.

Iepriekš minētā informācija ir atrodamā ceļvedī *Os Regulamentos Europeus: impacto na actividade registal e notarial* (Eiropas noteikumu ietekme uz civilstāvokļa aktu reģistrācijas iestādēm un notāriem), kas pieejams portugāļu un angļu valodā:

<https://www.redecivil.csm.org.pt/os-regulamentos-europeus-impacto-na-atividade-registal-e-notarial/>.

Laulības šķiršanas, laulāto atšķiršanas vai laulības atzīšanas par neesošu gadījumā iestādes, kuras ir atbildīgas par laulāto mantas sadali un attiecīgo mantisko attiecību regulējumu piemērošanu mantas sadalei, noteiks atkarībā no tā, vai laulātie ir vienojušies par laulāto mantas sadales kārtību.

Ja laulātie ir vienojušies par laulāto mantas sadali laulības šķiršanas vai laulāto atšķiršanas gadījumā, atbildīgas ir civilstāvokļa aktu reģistrācijas iestādes. Šajā gadījumā iespējami divi risinājumi: laulības šķiršanas vai laulāto atšķiršanas gadījumā, pamatojoties uz abpusēju vienošanos, civilstāvokļa aktu reģistrācijas iestādes nokārto laulības šķiršanu vai laulāto atšķiršanu, un šīs procedūras ietvaros tās var apstiprināt mantas sadales vienošanos, nokārtot nodokļu saistību maksājumus un mantas sadales rezultātā radušās izmaiņas ievadīt Īpašumu reģistrā. Ja laulības šķiršana vai laulāto atšķiršana ir apstrīdēta, tā ir Ģimenes un nepilngadīgo lietu tiesas (*Tribunais de Família e Menores*) kompetencē, un, ja puses vienojas par mantas sadali pēc laulības šķiršanas vai laulāto atšķiršanas, tad civilstāvokļa aktu reģistrācijas iestādes kārtos mantas sadali, nodokļu saistības un mantas sadales rezultātā radušās izmaiņas Īpašumu reģistrā. Attiecīgie noteikumi atrodami Civilkodeksa 272-A un 272-B. pantā. Praktiskā informācija par šo pakalpojumu un tā izmaksām pieejama šeit: <https://justica.gov.pt/Servicos/Balcao-Divorcio-com-Partilha>.

Alternatīvi, ja pēc laulības šķiršanas vai laulāto atšķiršanas puses ir panākušas mantas sadales vienošanos, tās var parakstīt publisku aktu pie notāra. Šajā gadījumā notārs ir atbildīgs par nekustamā īpašuma reģistrāciju divu mēnešu laikā, un minētajā laikposmā pusēm ir jānokārto savas nodokļu saistības (Īpašuma reģistra kodeksa (*Código do Registo Predial*) 8.-B un 8.-C pants)

Ja laulības šķiršanas, laulāto atšķiršanas vai laulības atzīšanas par neesošu gadījumā laulātie nevar vienoties par mantas sadali, pēc vienas puses pieprasījuma ir jāsāk inventāra procedūra (*processo de inventário*). Tiesām ir ekskluzīva piekrišana inventāra procedūras gadījumā situācijās, kas uzskaitītas Civilprocesa kodeksa (*Código de Processo Civil*) 1083. panta 1. punktā (piem., kad inventāra procedūra ir palīgprocedūra citās tiesvedībās). Citās situācijās saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 1083. panta 2. punktam inventāra procedūru pēc pieteikuma iesniedzēja izvēles vai, vienojoties visām ieinteresētajām personām, var pieprasīt tiesā vai pie notāra, kas atrodami sarakstā, kurš minēts Inventāra procedūras juridiskās kārtības (*Regime do Inventário Notarial*) 1. pantā, akts publicēts 2019. gada 13. septembra Likuma Nr. 117/19 pielikumā. Notāri kārtoti lietu, izmantojot lietu pārvaldības sistēmu <https://www.inventarios.pt/>.

7 Kādas ir laulāto mantisko attiecību sekas attiecībā uz tiesiskajām attiecībām starp vienu laulāto un trešām personām?

Civilkodeksa 1682. un 1683. pantā ir noteikts, ka dažos gadījumos laulātajam ir jāsaņem otra laulātā piekrišana, lai varētu noslēgt konkrētus līgumus ar trešo personu. Tas ir atkarīgs no laulāto mantisko attiecību regulējuma (mantas šķirtība vai mantas kopība), no pārvaldības pilnvarām, kas izriet no šā regulējuma (piemēram, konkrēta īpašuma kopīga pārvaldība), un no īpašuma veida (piemēram, laulāto kopīgais mājoklis, kopīpašums) vai līguma veida (piemēram, pirkšanas un pārdošanas līgums, dāvinājumu pieņemšana).

Saskaņā ar Civilkodeksa 1687. pantu, ja otrs laulātais nav sniedzis piekrišanu, sekas attiecībā uz trešām personām ir šādas.

Ja viens laulātais noslēdz līgumu, ar ko tiek pārkāpti Civilkodeksa 1682. panta 1. un 3. punkts (piem., konkrēta kustamā īpašuma īpašumtiesību nodošana), 1682-A. pants (mantas kopībā ietilpstoša nekustamā īpašuma īpašumtiesību nodošana; laulāto kopīgā mājokļa īpašumtiesību nodošana visu laulāto mantisko attiecību regulējumu gadījumos), 1682-B. pants (laulāto kopīgā mājokļa nomas atcelšana) vai 1683. panta 2. punkts (atteikšanās no mantojuma vai legāta), otrs laulātais vai viņa mantinieks var prasīt minētā līguma anulēšanu.

Ja laulātais bez otra laulātā piekrišanas, ja tāda ir nepieciešama, nodod neregistrēta kustamā īpašuma īpašumtiesības vai noslēdz līgumu, ar kuru tiek noteikts šāda īpašuma apgrūtinājums, iepriekš minēto anulēšanu nevar vērst pret trešo personu, kura rīkojusies labticīgi.

Ja viens laulātais nelikumīgi nodod tāda īpašuma īpašumtiesības, kas pieder vienīgi otram laulātajam, vai noslēdz līgumu, ar kuru tiek noteikts šāda īpašuma apgrūtinājums, attiecīgais līgums nav spēkā un maksa ir jāatmaksā it īpaši saskaņā ar Civilkodeksa 892.–904. pantu, kuros ir noteiktas pārdevēja leģitimitātes trūkumu.

8 Īss procedūras apraksts — laulāto īpašuma sadalīšana, tai skaitā nodalīšana, izdalīšana vai atbrīvošanās no tā šajā dalībvalstī.

Ja ir panākta mantas sadales vienošanās, to var apstiprināt civilstāvokļa aktu reģistrācijas iestādes vai izklāstīt pie notāra parakstītā publiskā aktā atbilstoši kādai no situācijām, kas minētas iepriekš atbildē uz 6. jautājumu.

Ja nav panākta vienošanās par mantas sadali, tiesa vai notārs uzsāk inventāra procedūru, kas jau aprakstīta iepriekš atbildē uz 6. jautājumu.

Tiesas ierosināta inventāra procedūra ir reglamentēta Civilprocesa kodeksa V. sējuma XVI. daļā (1082.-1130. pants), un šos noteikumus ar nepieciešamajiem grozījumiem piemēro notāra ierosinātai inventāra procedūrai (Inventāra procedūras juridiskās kārtības 2. pants, akts publicēts 2019. gada 13. septembra Likuma Nr. 117/19 pielikumā).

Inventāra procedūrai ir šādi posmi: sākuma posms; iebildumu sniegšana un saistību pārbaude; ieinteresēto personu sākotnēja uzklaušana; sākotnējais rīkojums un ieinteresēto personu tikšanās (*conferência de interessados*); mantas sadales plāns un apstiprinotais spriedums; noslēguma posmi.

9 Kāda ir procedūra un dokumenti vai informācija, kas parasti nepieciešama nekustamā īpašuma reģistrācijai?

Ikvienam, kurš piesaka nekustamā īpašuma reģistrāciju, ir jāiesniedz reģistrācijas pieteikums Īpašuma reģistrācijas birojā, pievienojot apliecinātos dokumentus. Parasti ir vajadzīgi šādi dokumenti: publiskais akts, īpašuma juridisks apraksts (*caderneta predial*), pierādījumi par zīmognodevas un pašvaldības īpašuma nodokļa samaksu, attiecīgā gadījumā apliecinājums par hipotēkas noņemšanu. Ja šie dokumenti jau ir reģistrēti Īpašuma reģistrācijas birojā, jānorāda tikai atsauces uz tiem.

Turklāt, ja pieteikumu iesniedz prasītāja pārstāvis, pieteikumam jāpievieno attiecīgā pilnvara. Tomēr saskaņā ar Īpašuma reģistra kodeksa 39. pantu advokātiem, notāriem un juriskonsultiem (*solicitadores*) nav jāpievieno pilnvara, lai iesniegtu reģistrācijas pieteikumu.

Pieteikuma iesniedzēji, kuriem ir digitālais sertifikāts (iedzīvotāji ar Portugāles pilsoņa apliecību, advokāti, notāri un juriskonsulti, kuri atbilstīgi reģistrējušies attiecīgajās profesionālajās asociācijās), var iesniegt nekustamā īpašuma reģistrācijas pieteikumu un pievienot nepieciešamos dokumentus tiešsaistē.

Pieteikuma iesniedzēji, kuriem nav digitālā sertifikāta, var iesniegt pieteikumu personīgi Īpašuma reģistrācijas birojā vai nosūtīt to pa pastu.

Informācija par reģistrācijas procedūru un tās izmaksām pieejama vietnē

<https://justica.gov.pt/Servicos/Pedir-registo-predial>

Portugāles Civilkodekss un citi iepriekš minētie tiesību akti portugāļu valodā ir pieejamas vietnē:

[Código Civil](#)

[Código do Registo Civil](#)

[Código do Registo Predial](#)

[Código de Processo Civil](#)

[Regime do Inventário Notarial](#)

[Nobeiguma piezīme.](#)

Šajā faktu lapā sniegtā informācija ir vispārīga un nav izsmeļoša, kā arī tā nav saistoša kontaktpunktam, Eiropas Tiesiskās sadarbības tīklam civillietās un komercietās, tiesām vai jebkuram citam lietotājam. Vienmēr ir jāiepazīstas ar piemērojamo tiesību aktu pēdējo atjaunināto versiju. Šī informācija neaizstāj profesionāla jurista sniegtu juridisku konsultāciju.

Lapa atjaunināta: 22/08/2022

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietverto vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.